

Folkhälsomyndigheten

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Handläggare
Malin Wallin

Vårt ärendenummer
0933-2016.1.1.3

Ert ärendenummer
Ku2016/00504/D

Datum
2016-06-23

Sida
1 (3)

Folkhälsomyndighetens remissyttrande över Betänkande Palett för ett stärkt civilsamhälle (SOU 2016:13)

Folkhälsomyndigheten har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter angående rubricerade remiss och har följande att anföra. Folkhälsomyndigheten instämmer i stora delar av betänkandet och vill betona vikten av ett starkt och självständigt civilsamhälle som en betydelsefull aktör och arena för att uppnå en god folkhälsa. Myndigheten har följande kommentarer på betänkandet:

Kommentarer på författningsförslag

Förslag till ändring av förordning om konsekvensutredning (1.4 och 5.1.3) –
Folkhälsomyndigheten instämmer i förslaget men vill lämna följande synpunkter:

På grund av att variationerna av organisationer och dess verksamheter är vidsträckta är det Folkhälsomyndighetens uppfattning att det kommer att innebära stora utmaningar att beräkna vilka ekonomiska och övriga konsekvenser en viss regelgivning kommer att ha för det civila samhällets aktörer. Detta uppmärksammas i utredningen men med bedömningen att svårigheterna kommer att minska i takt med att kunskapen om det civila samhället ökar och statistikuppgifterna förbättras. Mot bakgrund av det ovan anförda är det Folkhälsomyndighetens uppfattning att det blir viktigt med fortsatta diskussioner när i tiden föreslagna ändringar ska träda i kraft för att förutsättningarna att genomföra konsekvensutredningarna blir så gynnsamma som möjligt.

Folkhälsomyndigheten föreslår i övrigt att bestämmelsen utformas på samma sätt som den motsvarande bestämmelsen för företag i 7 §, d.v.s. att den ställs upp med punktlista. Det är myndighetens uppfattning att den då blir mer lättillgänglig och förordningens uppbyggnad hålls mer likformad.

Förslag för att värna och stärka det civila samhällets roll i demokratin och samhälle

Folkhälsomyndigheten ser positivt på att Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor får ett utökat uppdrag inom politiken för civilsamhället riktat både mot civilsamhällets organisationer och offentliga aktörer. Det myndighetsnätverk kring civilsamhällesfrågor som Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor koordinerar kan vara en kanal för arbetet

men Folkhälsomyndigheten vill betona att nätverket är frivilligt och att medlemmarna har olika mandat i relation till hur mycket man kan delta konkret i myndighetsnätverket.

Folkhälsomyndigheten är tveksam till förslaget att i årsredovisningen rapportera kontakter med civilsamhället enligt förslag 4.1.4. Förslaget riskerar att bli tidskrävande, medför svårigheter med registrering och konsekvensen kan bli att årsredovisningen blir för detaljerad om ett stort antal olika perspektiv ska inkluderas. Samverkan med civilsamhället framgår redan idag i relevanta delar av årsredovisningen. Folkhälsomyndigheten vill betona att en för detaljerad rapportering inte skapar ett mervärde utan riskerar att istället bli mycket resurskrävande. Det bör vara upp till varje myndighet att utforma rapporteringen och den bör i första hand ingå i ordinarie årsredovisning. Myndigheter har olika förutsättningar och ingår ofta, utöver sin egen dialog med företrädare för civilsamhället, i andra samverkansstrukturer som till exempel Rådet för att styra med kunskap.

Folkhälsomyndigheten instämmer i utredningens bedömning av vikten av organisationsbidrag för att värna den röstbärande funktionen (4.2.4 och 5.3.5). Med grund i ett jämlikhet-i-hälsa-perspektiv ser Folkhälsomyndigheten att det för organisationer och lokalavdelningar i riksorganisationer som är verksamma på lokal och regional nivå är särskilt betydelsefullt att kunna söka organisationsbidrag. Dessa civilsamhällets aktörer möter både medlemmar och andra målgrupper på lokal nivå och de behöver ha kapacitet och möjlighet att agera som både röstbärare och utförare av förebyggande och hälsofrämjande arbete som inte låter sig göras inom tidsbegränsade projekt. Tidigare forskning har visat att det för exempelvis sexuella minoriteter såsom HBTQ-personer, är betydelsefullt att det finns tillgängliga trygga mötesplatser och att själva existensen av sådana kan ha en hälsofrämjande funktion. Denna specifika kunskap bör spridas och aspekter relaterade till ojämlikhet i hälsa bör ingå vid bedömning av ansökningar om organisationsstöd på både lokal, regional och nationell nivå.

4.2.5 Förutsättningar för civilsamhället att delta i samråd och möten.

Folkhälsomyndigheten ser positivt på att det utvecklas en samsyn bland myndigheter kring hur samråd med civilsamhället ska ske men betonar att detta bör vara vägledande och inte styrande. Den ”Europeiska koden för idéburna organisationers medverkan i beslutsprocessen” kan vara ett stöd i detta.

Förslag för att underlätta civilsamhällets verksamhet

Förslag (5.1.5) kring förenklingsarbete avseende administrativa krav på civilsamhällets organisationer t.ex. inom bidragshantering. Folkhälsomyndigheten ser behov av en koppling mellan det föreslagna förenklingsarbetet och de krav på till exempel effektmätning av statsbidrag som ofta finns med i förordningar och regeringsuppdrag. Det sistnämnda kan kräva omfattande återrapportering av civilsamhällets organisationer. Det finns, och bör även fortsättningsvis finnas, en skillnad i rapporteringskrav avseende organisationsbidrag jämfört med verksamhets - och projektbidrag som ofta kan behöva en mer omfattande resultatrapportering.

Förslag för att förbättra civilsamhällets möjligheter att delta i offentlig upphandling

Folkhälsomyndigheten ser positivt på utredningens förslag om ökat stöd till såväl civilsamhällets organisationer som vill delta i offentliga upphandlingar som till upphandlare

som vill underlätta för civilsamhällets organisationer att lämna anbud i offentliga upphandlingar.

Folkhälsomyndigheten kan inte bedöma lämpligheten avseende övriga förslag från utredningen som syftar till att förbättra civilsamhällets möjligheter att delta i offentlig upphandling.

Beslut om detta yttrande har fattats av ställföreträdande generaldirektören, Anders Tegnell. I den slutliga handläggningen har avdelningschefen Anna Bessö, avdelningschefen Annika Fahlvik och enhetschefen Louise Mannheimer deltagit. Utredaren, Malin Wallin har varit föredragande.

Enligt Folkhälsomyndighetens beslut

Malin Wallin